

Електронний журнал «Ефективна економіка» включено до переліку наукових фахових видань України з питань економіки (Категорія «Б», Наказ Міністерства освіти і науки України № 975 від 11.07.2019). Спеціальності – 051, 071, 072, 073, 075, 076, 292. Ефективна економіка. 2025. № 7.

DOI: <http://doi.org/10.32702/2307-2105.2025.7.103>

УДК 69.003:005.52

*О. С. Яковенко,
аспірант кафедри економіки, підприємництва та туризму,
Поліський національний університет
ORCID ID: <https://orcid.org/0009-0006-2628-3397>*

СТАН ТА ПЕРСПЕКТИВИ РОЗВИТКУ ПІДПРИЄМСТВ БУДІВЕЛЬНОЇ ГАЛУЗІ УКРАЇНИ

*О. Yakovenko,
Postgraduate Student of the Department of Economics, Entrepreneurship and
Tourism, Polissia National University*

THE STATE AND DEVELOPMENT PERSPECTIVES OF CONSTRUCTION INDUSTRY ENTERPRISES OF UKRAINE

У статті досліджено стан та перспективи розвитку підприємств будівельної галузі України. З'ясовано, що будівельна галузь відіграє важливу роль у системі економічних відносин України з огляду на її взаємозв'язок з іншими сферами господарювання. Визначено, що діяльність підприємств будівельної галузі характеризується здебільшого негативними тенденціями, що позначаються у скороченні кількості суб'єктів господарювання, зниженні обсягів реалізованої продукції (робіт, послуг), показників фінансових результатів та ефективності. Водночас, позитивним є пожвавлення ділової активності у 2023 р. після кризового 2022 р. Ідентифіковано основні тенденції у зовнішньому та внутрішньому середовищі будівельних підприємств, що впливають на їх функціонування. Визначено пріоритетні напрями розвитку підприємств будівельної галузі,

що сприятимуть формуванню додаткових конкурентних переваг. Перспективи подальших досліджень знаходяться у сфері обґрунтування методичних засад формування стратегії розвитку підприємств будівельної галузі.

The article examines the state and development perspectives of construction industry enterprises of Ukraine. It was found that the construction industry plays an important role in the system of economic relations of Ukraine, considering its interrelation with other spheres of economic activity. It was defined that the activity of construction industry enterprises is characterized by mostly negative trends, which are reflected in the decrease of the economic subjects number, sales, financial results and efficiency indicators. Thus, sales volumes have decreased by 2.9 %, net profit – by 89.3 %, operational activity profitability – by 0.9 points. Construction industry enterprises are also characterized with an extremely low level of financial self-sufficiency. At the same time, there is a positive sign of revival of business activity in 2023 after the crisis of 2022. The article identified key trends in the external and internal environment of construction enterprises, which affect their functioning, as follows: digitalization of business processes, digitalization of relations in the sphere of construction on the macrolevel through appropriate resources, state regulation system, insufficiency of human resources due to the processes of emigration, displacement, and mobilization, state programs of residential construction for military servicemen, high construction costs and low capital turnover, reduction of the domestic market for building materials and difficulty in importing them, presence of significant threats in the activity of construction enterprises. The article defined priority directions of development of construction industry enterprises, which will contribute to the formation of additional competitive advantages. Such directions include the following: participating in the projects of state-private partnership; increasing energy-efficiency and eco-friendliness of the activity; ensuring innovative orientation of the development of economic subjects; implementing the adaptive management system in the activity of the enterprise; ensuring the stress on the formation and development of the labour potential.

Ключові слова: будівельна галузь, будівельні підприємства, аналіз, фінансово-економічний стан, розвиток, пріоритети розвитку.

Keywords: construction industry, construction enterprises, analysis, financial and economic state, development, development priorities.

Постановка проблеми у загальному вигляді та її зв'язок із важливими науковими чи практичними завданнями. Будівельна галузь відіграє вкрай важливу роль у системі економічних відносин України, що обумовлено рядом причин. По-перше, підприємства будівельної галузі створюють просторовий базис як для фізичних (житлове будівництво), так і для юридичних осіб (нежитлове будівництво). По-друге, підприємства будівельної галузі формують вагомий внесок у формування показників розвитку економіки України (у 2023 р. майже 4 % ВВП припадало на галузь будівництва [8]), забезпеченні зайнятості населення (3,3 % зайнятих працівників у 2023 р. [8]), надходження податкових платежів до державного бюджету. По-третє, функціонування підприємств будівельної галузі нерозривно пов'язано із іншими секторами економіки, такими як добувна промисловість, виробництво будівельних матеріалів, машинобудування, транспорт та енергетика, що обумовлює формування синергетичного ефекту. Крім того, ефективне функціонування будівельних підприємств є необхідною передумовою забезпечення повоєнного відновлення України, що визначає критичну важливість досліджуваної галузі.

Водночас, сучасні умови функціонування підприємств будівельної галузі України характеризуються високим рівнем складності та невизначеності, загостренням кризових тенденцій. Зазначене обумовлює необхідність пошуку дієвих механізмів забезпечення стійкості та ефективності функціонування будівельних підприємств. У свою чергу, основою для ухвалення управлінських рішень є аналіз стану та визначення перспектив розвитку підприємств будівельної галузі.

Аналіз останніх досліджень і публікацій. Роль будівельної галузі у системі економічних відносин України та необхідність визначення ключових

тенденцій її розвитку обумовили вагомий науковий інтерес до даної сфери досліджень. Зокрема, стан та динаміку розвитку будівельної галузі України досліджували такі науковці як А. О. Касич та К. В. Соколовська [12], О. М. Паламарчук та С. В. Петришина [9], І. Ф. Лобачева, Т. Г. Китайчук, В. В. Покинйчереда [6] та ін. Важливим напрямом досліджень при діагностиці особливостей функціонування підприємств галузі є аналіз зовнішнього середовища та факторів впливу на діяльність суб'єктів господарювання. Аналізу зовнішнього середовища функціонування будівельних підприємств присвячено роботи І. А. Ажаман, О. Ю. Гордєєва, Н. А. Петрищенко [1], В. Ю. Халіної та А. Сліпець [13] та ін. Функціонування будівельної галузі в умовах викликів війни досліджують І. М. Корсун, М. М. Зінченко та О. О. Мостовенко [5], Г. П. Іванова, В. Є. Олішевська, С. М. Гапєєв, С. О. Олішевська [4] та ін.

Відмічаючи вагомий науковий внесок у вивчення засад функціонування підприємств будівельної галузі України, маємо зауважити, що динамічність умов функціонування суб'єктів господарювання та галузі загалом, а також її роль у забезпеченні розвитку суспільно-економічних відносин визначають актуальність і доцільність подальших досліджень.

Формулювання цілей статті (постановка завдання). Мета дослідження полягає у визначенні стану та тенденцій діяльності підприємств будівельної галузі України, а також ідентифікації перспектив їх розвитку. Поставлена мета передбачає вирішення наступних завдань: дослідити динаміку ключових показників діяльності підприємств будівельної галузі України; визначити основні тенденції діяльності будівельних підприємств та чинники впливу на їх формування; ідентифікувати перспективи розвитку підприємств будівельної галузі України.

Виклад основного матеріалу дослідження. Будівельна галузь є однією з критично важливих у економіці будь-якої країни, що визначається роллю та цінністю кінцевого продукту діяльності будівельних підприємств. З огляду

на специфіку діяльності, будівельна галузь взаємодіє зі значною кількістю інших сфер економіки, формуючи взаємопов'язану систему.

Будівельна галузь або будівництво (секція F за КВЕД-2010 [11]) охоплює наступні види діяльності: будівництво будівель; будівництво споруд; спеціалізовані будівельні роботи.

Будівельна галузь має свої особливості функціонування, що визначають специфіку організації бізнес-процесів у діяльності підприємств. До таких особливостей варто віднести наступні:

- специфіка логістики, що пов'язана з нерухомим характером об'єктів будівництва та необхідністю організації постачання матеріалів, машин та обладнання на місце будівництва;
- тривалий період реалізації будівельних проєктів та довгостроковий характер експлуатації нерухомості [6, с. 34];
- високий рівень капіталомісткості та витратомісткості діяльності;
- здебільшого локальний / регіональний характер діяльності;
- відносно низький рівень конкуренції з боку іноземних бізнес-суб'єктів;
- складність технічного регулювання будівельних робіт.

Зазначені та інші особливості функціонування будівельних підприємств суттєво визначають загальні тренди розвитку галузі. Для визначення стану та ключових тенденцій діяльності підприємств будівельної галузі вважаємо за доцільне розпочати аналіз з кількісного аспекту (табл. 1).

Відповідно до даних табл. 1 відмітимо загальний тренд до зниження кількості суб'єктів господарювання будівельної галузі на 10,96 % у 23023 р. порівняно з 2019 р. Скорочення відбулося за рахунок зниження кількості юридичних осіб, у той час як кількість діючих фізичних осіб-підприємців незначно зросла (на 3,35 %). Варто зауважити, що найсуттєвіше зменшення кількості суб'єктів господарювання спостерігається у 2022 р., що пояснюється початком повномасштабної війни в Україні. Водночас, у 2023 р. кількість суб'єктів господарювання зросла порівняно з 2022 р., це свідчить

про адаптацію суб'єктів господарювання до нових умов та поживавлення ділової активності. Загалом зменшенням кількості суб'єктів господарювання характеризуються усі види діяльності в рамках сфери будівництва, найсуттєвішим – будівництво будівель. Найменшого зниження у відносному вираженні зазнали суб'єкти господарювання за видом діяльності «Спеціалізовані будівельні роботи», що пояснюється значною часткою фізичних осіб-підприємців у даній категорії.

Таблиця 1. Динаміка показників кількості суб'єктів господарювання будівельної галузі

Показники	Роки					Відхилення 2023 р. до 2019 р.	
	2019	2020	2021	2022	2023	+/-	%
Кількість діючих суб'єктів господарювання, од.	56855	56926	56627	44720	50621	-6234	-10,96
з них фіз. осіб-підприємців, од.	24986	25293	25127	23146	25823	837	3,35
юр. осіб, од.	31869	31633	31500	21574	24798	-7071	-22,19
Кількість діючих суб'єктів господ. за розділом «Будівництво будівель»	25262	25060	25065	18348	21260	-4002	-15,84
Кількість діючих суб'єктів господ. за розділом «Будівництво споруд»	4657	4734	4657	3661	4135	-522	-11,21
Кількість діючих суб'єктів господ. за розділом «Спец. буд. роботи»	26936	27132	26905	22711	25226	-1710	-6,35

Джерело: сформовано автором за даними Державної служби статистики України [8].

Одним з ключових показників ділової активності підприємств будівельної галузі є індекси будівельної продукції, що характеризують обсяги діяльності суб'єктів господарювання (рис. 1).

За даними рис. 1 відмічаємо суттєве зниження обсягів будівельної продукції у 2022 р., що підтверджує попередні висновки про шоковий стан

будівельної галузі після початку повномасштабної війни. Позитивним є пожвавлення ділової активності у 2023-2024 рр., водночас, на довоєнні обсяги діяльності галузь наразі ще не вийшла. Так, на думку А. Озейчука, директора Rauta, голови ради директорів асоціації «Український центр сталевих будівництва», у 2024 р. обсяг будівельного ринку у гривнях зріс на 20 % порівняно з 2023 р. та становив близько 200 млрд грн, проте ще не досягнув показників 2021 р. (258 млрд грн) [7].

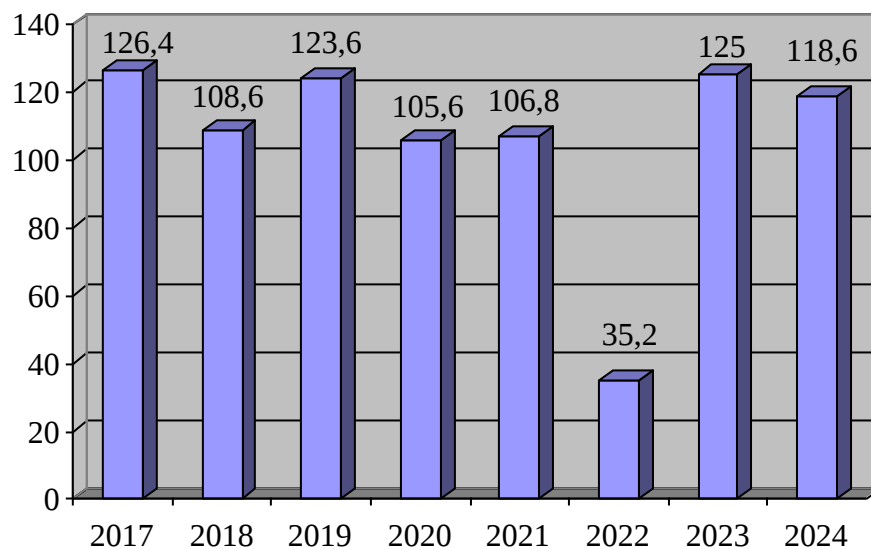

Рис. 1. Динаміка індексів будівельної продукції, у % до попереднього року

Джерело: систематизовано за даними [8].

Основні фінансово-економічні показники діяльності будівельних підприємств наведено у табл. 2.

Дані табл. 2 засвідчують суттєве зниження усіх фінансово-економічних показників діяльності підприємств будівельної галузі. Зокрема, обсяг реалізованої продукції знизився на 2,9 % у 2023 р. порівняно з 2019 р. та становив 359838 млн грн, водночас, варто зауважити, що частково зниження обсягу реалізованої продукції компенсовано інфляційним зростанням цін (див. рис. 2). Крім того, при зіставленні даних 2023 р. з даними 2021 р. спостерігається зниження майже на 30 %, що свідчить про наявність негативних тенденцій у діяльності підприємств галузі. Про зростання

витратомісткості діяльності свідчить і зниження фінансових результатів будівельних підприємств. Так, фінансові результати до оподаткування знизилися на 8,1 % у 2023 р. порівняно з 2019 р., а чистий прибуток – на 89,3 %. Така ситуація обумовлена зростанням витрат як операційної, так і інших видів (в першу чергу, фінансової) діяльності. Зазначені висновки підтверджуються негативною динамікою показників рентабельності. Так, рентабельність операційної діяльності знизилася на 0,9 відсоткових пункти, рентабельність всієї діяльності – на 3 відсоткових пункти.

Таблиця 2. Динаміка основних фінансово-економічних показників діяльності підприємств будівельної галузі

Показники	Роки					Відхилення 2023 р. до 2019 р.	
	2019	2020	2021	2022	2023	+/-	%
Обсяг реалізованої продукції (товарів, послуг), млн грн	370760,6	420084,3	510988,0	264065,2	359838,0	-10922,6	-2,9
Фінансові результати до оподаткування, млн грн	613044,0	134734,3	1034012,8	-216594,8	563114,7	-49929,3	-8,1
Чистий прибуток (збиток), млн грн	13590,6	-4448,9	6068,3	-19216,3	1459,3	-12131,3	-89,3
Рентабельність операційної діяльності, %	4,6	1,3	2,3	-2,4	3,7	-0,9	х
Рентабельність всієї діяльності, %	3,4	-1,0	1,2	-6,5	0,4	-3,0	х

Джерело: сформовано автором за даними Державної служби статистики України [8].

Важливим чинником впливу на формування фінансових показників діяльності будівельних підприємств є інфляція, загальну динаміку якої у будівельній галузі можна відслідкувати за індексом цін у будівництві (рис. 2).

Дані рис. 2 свідчать про сповільнення темпів інфляції у будівництві. Якщо у 2022 р. індекс цін становив 127,4 %, то у 2024 р. темпи знизилися до 107,9 %. Водночас, протягом усього досліджуваного індекс цін перевищував 100 %, що свідчить про поступове їх зростання. Однією з причин такого зростання є суттєве зростання витрат, про яке свідчать показники фінансово-економічного стану будівельних підприємств (табл. 2). Так, А. Озейчук зазначив, що за три роки повномасштабного вторгнення собівартість будівництва зросла на 70 % у гривнях [7].

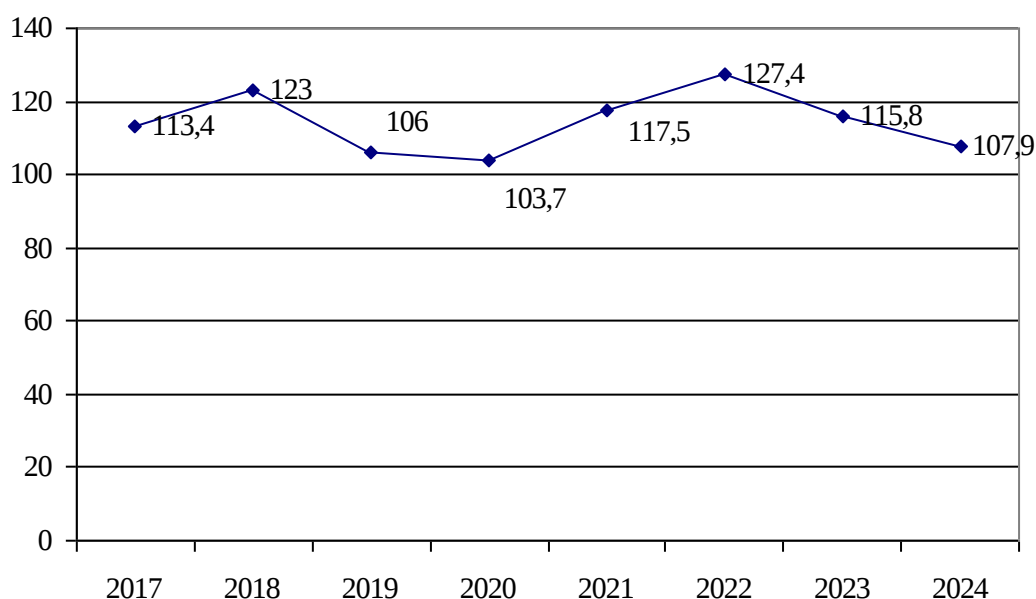

Рис. 2. Динаміка індексу цін у будівництві, у % до попереднього року

Джерело: побудовано за даними [8].

Важливим напрямом дослідження стану та тенденцій функціонування будівельних підприємств є аналіз ресурсного їх забезпечення (табл. 3).

Дані табл. 3 свідчать про контраверсійні тенденції у функціонуванні будівельних підприємств. Так, однією з ключових проблем у діяльності підприємств будівельної галузі є нестача трудових ресурсів. Зокрема, чисельність зайнятих працівників знизилася на 97482 ос. або на 32,36 %. Підприємства вимушені шукати нові способи організації виробництва, що уможливають часткову заміну ручної праці автоматизованими бізнес-

процесами. Така ситуація призвела до зростання продуктивності праці на 535,26 тис. грн. / ос. або на 43,49 %, що свідчить про підвищення ефективності використання наявних трудових ресурсів. Позитивним є зростання залишкової вартості основних засобів на 39,38 % попри зниження капітальних інвестицій на 30,23 %. Таким чином, можемо відмітити тенденцію до розвитку матеріально-технічної бази будівельних підприємств. Водночас, така тенденція призвела до зниження рівня фондівддачі на 30,37 %.

Таблиця 3. Показники ресурсного забезпечення діяльності підприємств будівельної галузі

Показники	Роки					Відхилення 2023 р. до 2019 р.	
	2019	2020	2021	2022	2023	+/-	%
Обсяг реаліз. продукції (товарів, послуг), млн грн	370760,6	420084,3	510988,0	264065,2	359838,0	-10922,6	-2,95
Кількість зайнятих працівників, ос.	301233	287282	307865	227726	203751	-97482	-32,36
Продуктивність праці, тис. грн. / ос.	1230,81	1462,27	1659,78	1159,57	1766,07	535,26	43,49
Капітальні інвестиції, млн грн	21466,06	13855,70	19976,80	12030,72	14977,30	-6488,76	-30,23
Зал. вартість осн. засобів, млн грн	53558,05	59674,99	73839,41	69649,28	74650,99	21092,94	39,38
Фондовіддача	6,92	7,04	6,92	3,79	4,82	-2,10	-30,37
Влас. капітал, млн грн	12461,63	17766,33	33250,59	14100,59	27711,56	15249,93	122,38
Загальна вартість майна, млн грн	541815,4	597073,1	691398,0	688431,0	752949,9	211134,5	38,97
Коефіцієнт автономії	0,02	0,03	0,05	0,02	0,04	0,02	100,0

Джерело: сформовано та розраховано автором за даними Державної служби статистики України [8].

Вкрай негативною є ситуація із рівнем фінансової стійкості будівельних підприємств. Зокрема, коефіцієнт автономії, що відображає рівень самофінансування діяльності суб'єктів господарювання, протягом усього аналізованого періоду знаходиться на низькому рівні (0,02-0,04). Попри незначну позитивну динаміку (зростання на 0,02 п.), значення показника свідчить про високий рівень залежності будівельних підприємств від зовнішніх кредиторів.

Загалом функціонування підприємств будівельної галузі характеризується наступними тенденціями, що безумовно впливають на динаміку розглянутих вище показників:

- цифровізація бізнес-процесів – використання цифрових технологій надає можливість підвищити рівень ефективності операційної діяльності, удосконалюючи процеси закупівлі, маркетингової діяльності, управління проєктами [12];

- цифровізація відносин у сфері будівництва на макрорівні через відповідні ресурси (DREAM – цифрова екосистема, яка є «єдиним вікном» для роботи з публічними інвестиційними проєктами [14]; Єдина державна електронна система у сфері будівництва [10])

- система державного регулювання діяльності будівельних підприємств – ліцензування, дозвільна система, сертифікація, державний будівельний контроль тощо [13];

- нестача робочої сили внаслідок міграції населення, мобілізаційних процесів, що призводить до збільшення термінів реалізації будівельних проєктів, зростання витрат;

- наявність державних програм будівництва житла для військовослужбовців, програми «ЄВідновлення» [9];

- висока вартість будівництва та низький рівень оборотності капіталу внаслідок тривалості реалізації проєктів [3, с. 13];

- скорочення внутрішнього ринку будівельних матеріалів та ускладнення їх імпортування [4, с. 81];

– наявність суттєвих загроз у діяльності будівельних підприємств, таких як зростання рівня інфляції, високий рівень конкуренції, зростання цін на енергоносії [1, с. 38].

Відповідні тенденції, які характеризують умови функціонування будівельних підприємств, формують суттєвий вплив на їх діяльність, що визначає необхідність врахування наведених та інших чинників у процесі стратегічного та тактичного управління діяльністю суб'єктів господарювання.

Проведений аналіз стану діяльності підприємств будівельної галузі надав можливість виявити проблемні місця та загальні тенденції розвитку, що, у свою чергу, уможлиблює формулювання перспективних напрямів для забезпечення підвищення ефективності функціонування будівельних підприємств.

Основними пріоритетами розвитку будівельних підприємств, що забезпечать формування додаткових факторів їх конкурентоспроможності та досягнення високого рівня ефективності, є наступні:

1. Участь у проєктах державно-приватного партнерства (ДПП), зокрема, у проєктах реконструкції, модернізації інфраструктури, промислового та житлового девелопменту [5, с. 177]. Участь у проєктах ДПП надає доступ до додаткового фінансування та в умовах необхідності відновлення та повоєнної відбудови України відіграє вагому роль.

2. Підвищення енергоефективності та екологічності діяльності будівельних підприємств [15, с. 379]. Реалізація даного пріоритету у діяльності будівельних підприємств є важливою не лише з позиції забезпечення раціонального ресурсокористування, але й з точки зору дотримання вимог нормативних документів. Так, з 1 вересня 2022 р. набув чинності ДБН В.2.6-31:2021 «Теплова ізоляція та енергоефективність будівель», яким визначено технічні параметри із забезпечення енергетичної ефективності будівель, зменшення споживання енергії у будівлях [2]. Водночас, забезпечення високого рівня енергоефективності та екологічності сприятиме реалізації принципів сталого розвитку у діяльності будівельних підприємств. Імплементация принципів сталого розвитку у діяльність

суб'єктів господарювання будівельної галузі формує ряд переваг для підприємств:

- покращення іміджу та ділової репутації підприємства;
- розширення можливостей співробітництва із закордонними контрагентами;
- доступ до додаткового фінансування за рахунок грантів, спрямованих на впровадження енергоощадних технологій;
- підвищення рівня лояльності споживачів.

3. Забезпечення інноваційного спрямування розвитку суб'єктів господарювання. Впровадження інноваційних засад розвитку сприятиме не лише підвищенню ефективності діяльності будівельних підприємств, але й забезпеченню зміцнення їх конкурентних позицій, удосконаленню системи управління ризиками.

4. Впровадження системи адаптивного управління діяльністю будівельних підприємств. Зовнішнє середовище функціонування підприємств будівельної галузі є вагомим джерелом ризиків та загроз, характеризується високим рівнем нестабільності, невизначеності та складності. З огляду на зазначене, інтеграція механізмів реагування на зміни зовнішнього середовища у систему управління діяльністю підприємства як на стратегічному, так і на тактичному рівні є важливою передумовою забезпечення його стійкості. Відповідні механізми реагування формуються в рамках системи адаптивного управління, яка забезпечує пристосування діяльності будівельних підприємств до умов невизначеності, волатильності та складності середовища їх функціонування.

5. Забезпечення акценту на формуванні та розвитку трудового потенціалу. В умовах повномасштабної війни персонал як ресурс набуває певних рис дефіцитності, що висуває вимоги до формування дієвої системи HR-менеджменту. Керівництво будівельних підприємств має спрямовувати додаткові зусилля на пошук кваліфікованих працівників, формування лояльності персоналу, його збереження та розвиток.

Реалізація даних пріоритетів, на нашу думку, сприятиме підвищенню ефективності діяльності підприємств будівельної галузі та забезпечуватиме стійкість їх функціонування.

Висновки та перспективи подальших розвідок у даному напрямі.

Будівельна галузь відіграє важливу роль у формуванні системи соціально-економічних відносин України внаслідок її органічного взаємозв'язку з іншими секторами економіки, значення у забезпеченні життєдіяльності суспільства та повоєнній відбудові країни. Діяльність підприємств будівельної промисловості характеризується неоднозначними тенденціями з переважанням негативних трендів. Зокрема, кількість діючих суб'єктів господарювання у галузі зменшилася на 10,96 % у 2023 р. порівняно з 2019 р. Водночас, у 2023 р. спостерігається поживлення порівняно із кризовим 2022 р. Аналогічна тенденція спостерігається і щодо індексів будівельної продукції, динаміка яких свідчить про поступове відновлення будівельної галузі. Водночас, фінансово-економічні показники діяльності підприємств будівельної галузі також демонструють тенденції до зниження, що пов'язано із загостренням кризових тенденцій, зростанням витратомісткості діяльності, нестачею трудових ресурсів. Щодо ресурсного забезпечення, то позитивна ситуація спостерігається відносно матеріально-технічної складової ресурсного потенціалу будівельних підприємств, що проявляється у зростанні залишкової вартості основних засобів. Натомість, чисельність зайнятих працівників суттєво скоротилася внаслідок процесів еміграції, мобілізації та воєнного стану. Негативним є низький рівень фінансової стійкості підприємств будівельної промисловості. На основі проведеного аналізу було сформульовано ключові пріоритети розвитку підприємств будівельної промисловості, що включають участь у проєктах державно-приватного партнерства, підвищення енергоефективності та екологічності будівельних підприємств, забезпечення інноваційного спрямування розвитку суб'єктів господарювання, впровадження системи адаптивного управління діяльністю будівельних підприємств, забезпечення акценту на формуванні та розвитку трудового потенціалу. Перспективи подальших розвідок знаходяться у сфері обґрунтування методичних засад формування стратегії

розвитку підприємств будівельної галузі з урахуванням їх поточного стану, ключових факторів впливу та визначених пріоритетів розвитку.

Література

1. Ажаман І. А., Гордєєв О. Ю., Петрищенко Н. А. Стратегічний аналіз зовнішнього середовища підприємства будівельної галузі України. *Журнал стратегічних економічних досліджень*. 2022. № 2(7). С. 30-40. URL: <http://www.doi.org/10.30857/2786-5398.2022.2.3>.
2. ДБН В.2.6-31:2021 «Теплова ізоляція та енергоефективність будівель»: Наказ Міністерства України від 30.12.2021 р. № 366 та накази від 31.01.2022 № 22, від 08.04.2022 р. № 62, від 16.05.2022 р. № 72. URL: https://e-construction.gov.ua/laws_detail/3075196638495507996?doc_type=2.
3. Зіненко К. А., Кобелева Т. О. Економічна безпека підприємства: методологічна сутність та складові формування. *Вісник НТУ «ХПІ»*. 2022. № 4. С. 9-16. URL: <https://www.doi.org/10.20998/2519-4461.2022.4.9>.
4. Іванова Г. П., Олішевська В. Є., Гапєєв С. М., Олішевська С. О. Будівельна галузь України: трансформації та перспективи в умовах воєнного стану та повоєнної відбудови. *Наука та прогрес транспорту*. 2024. № 4(108). С. 80-88. URL: <https://doi.org/10.15802/stp2024/317405>.
5. Корсун І. М., Зінченко М. М., Мостовенко О. О. Функціонування будівельної галузі в умовах війни. *Сталий розвиток економіки*. 2024. № 1 (48). С. 176-182. URL: <https://doi.org/10.32782/2308-1988/2024-48-24>.
6. Лобачева І. Ф., Китайчук Т. Г., Покинйчереда В. В. Аналіз діяльності підприємств будівельної галузі. *Подільський науковий вісник*. 2022. № 3(23)-4(24). С. 32-40. URL: <https://doi.org/10.58521/2521-1390-2022-23-24-5>.
7. Озейчук А. Як війна змінила будівельний ринок України. *Економічна правда*. 2025. URL: <https://epravda.com.ua/biznes/yak-viyna-zminila-budivelniy-rinok-ukrajini-805465>.
8. Офіційний сайт Державної служби статистики України. URL: <https://www.ukrstat.gov.ua>.
9. Паламарчук О. М., Петришина С. В. Будівельна галузь України: стан та прогнози. *Економіка та суспільство*. 2023. Вип. 51. URL: <https://doi.org/10.32782/2524-0072/2023-51-45>.

10. Портал Єдиної державної електронної системи у сфері будівництва. URL: <https://e-construction.gov.ua/>.
11. Сервіс для визначення кодів видів економічної діяльності за КВЕД-2005 та КВЕД-2010. Державна служба статистики України. URL: https://kved.ukrstat.gov.ua/KVED2010/kv10_i.html.
12. Соколовська К. В., Касич А. О. Тенденції у розвитку підприємств будівельної галузі. *Економіка та суспільство*. 2022. Вип. 41. URL: <https://doi.org/10.32782/2524-0072/2022-41-34>.
13. Халіна В. Ю., Сліпець А. Дослідження впливу зовнішнього середовища на діяльність будівельного підприємства. *Економіка та суспільство*. 2024. Вип. 63. URL: <https://doi.org/10.32782/2524-0072/2024-63-48>.
14. Цифрова екосистема для підзвітного управління відновленням DREAM. URL: <https://dream.gov.ua/ua>.
15. Яковенко О. С. Особливості формування стратегічних пріоритетів розвитку будівельної галузі. *БізнесІнформ*. 2024. № 6. С. 376-381. URL: <https://doi.org/10.32983/2222-4459-2024-6-376-381>.

References

1. Azhaman, I.A. Hordieiev, O.Yu. and Petryshchenko, N.A. (2022), “Strategic analysis of the external environment of the construction industry of Ukraine”, *Journal of Strategic Economic Research*, vol. 2, pp. 30-40. <https://doi.org/10.30857/2786-5398.2022.2.3>.
2. Ministry for Communities and Territories Development of Ukraine (2022), “DBN V.2.6-31:2021 “Thermal insulation and energy efficiency of buildings”, available at: https://e-construction.gov.ua/laws_detail/3075196638495507996?doc_type=2 (Accessed 12 June 2025).
3. Zinenko, K.A. and Kobelieva, T.O. (2022), “Economic security of the enterprise: methodological essence and formation components”, *Bulletin of the National Technical University “Kharkiv Polytechnic Institute”*, vol. 4, pp. 9-16. <https://www.doi.org/10.20998/2519-4461.2022.4.9>.
4. Ivanova, H.P. Olishevsk, V.Ye. Hapieiev, S.M. and Olishevsk, S.O. (2024), “Construction industry of Ukraine: transformations and prospects under

marital law and post-war recovery”, *Science and Transport Progress*, vol. 4, no. 108, pp. 80-88. <https://doi.org/10.15802/stp2024/317405>.

5. Korsun, I.M. Zinchenko, M.M. and Mostovenko, O.O. (2024), “Functioning of the construction industry in the conditions of war”, *Sustainable Development of Economy*, vol. 1, no. 48, pp. 176-182. <https://doi.org/10.32782/2308-1988/2024-48-24>.

6. Lobacheva, I.F. Kytaichuk, T.H. and Pokynchereva, V.V. (2022), “Analysis of the activities of enterprises of the construction industry”, *Podilskyi naukovyi visnyk*, vol. 3(23)-4(24), pp. 32-40. <https://doi.org/10.58521/2521-1390-2022-23-24-5>.

7. Ozeichuk, A. (2025), “How the war changed Ukraine’s construction market”, *Ekonomichna pravda*, available at: <https://epravda.com.ua/biznes/yak-viyna-zminila-budivelniy-rinok-ukrajini-805465> (Accessed 15 June 2025).

8. Official site of the State Statistics Service of Ukraine (n.d.), available at: <https://www.ukrstat.gov.ua> (Accessed 11 June 2025).

9. Palamarchuk, O.M. and Petryshyna, S.V. (2023), “Construction industry of Ukraine: state and forecasts”, *Economy and Society*, vol. 51. <https://doi.org/10.32782/2524-0072/2023-51-45>.

10. Unified State Electronic System in the Construction Sector (2025), available at: <https://e-construction.gov.ua> (Accessed 12 June 2025).

11. The State Statistics Service of Ukraine (2011), “Service for determining economic activity codes under KVED-2005 and KVED-2010”, available at: https://kved.ukrstat.gov.ua/KVED2010/kv10_i.html (Accessed 11 June 2025).

12. Sokolovska, K.V. and Kasych, A.O. (2022), “Trends in the development of construction industry enterprises”, *Economy and Society*, vol. 41. <https://doi.org/10.32782/2524-0072/2022-41-34>.

13. Khalina, V.Yu. and Slipets, A. (2024), “Study of the impact of the external environment on the activities of a construction company”, *Economy and Society*, vol. 63. <https://doi.org/10.32782/2524-0072/2024-63-48>.

14. Digital Ecosystem for Accountable Recovery Management DREAM (2025), available at: <https://dream.gov.ua/ua> (Accessed 14 June 2025).

15. Yakovenko, O.S. (2024), “The Features of Formation of Strategic Priorities for the Development of the Construction Industry”, *BiznesInform*, vol. 6, pp. 376-381. <https://doi.org/10.32983/2222-4459-2024-6-376-381>.

Стаття надійшла до редакції 04.07.2025 р.